

Zahájení nového ročníku Univerzity třetího věku

Příloha Žurnálu UP

Univerzita třetího věku na Univerzitě Palackého

Univerzita třetího věku (dále jen *U3V*) je svým cílem a obsahovým zaměřením specifickou formou zájmového vzdělávání seniorů. Je organizována a realizována v návaznosti na strategii OSN v oblasti edukační činnosti pro seniory a představuje jednu z možností aktivizace občanů postproduktivního věku a také nabídku náplně pro tzv. alternativní životní program.

Protože je *U3V* nedílnou součástí systému celoživotního vzdělávání, podílí se na tvorbě její koncepce a tradičně také na organizaci a realizaci Katedra sociologie a andragogiky FF UP. Na tomto pracovišti byla také pracovním týmem složeným z doc. V. Jochmanna, doc. V. Bočkové, CSc., doc. A. Petřkové, CSc., a PhDr. V. Klegy, CSc., vypracována koncepce tohoto seniorského studia, která byla v průběhu let precizována a ukázala se jako velmi nosná a odpovídající očekáváním a potřebám seniorů, proto je prakticky s menšími úpravami realizována dodnes. Základním znakem této koncepce je rozdělení studia do dvou stupňů. První stupeň představuje první ročník *U3V*, který představuje informačně-motivační základ pro další studium. Přednášky se zaměřují zejména na oblast sociologie, psychologie, historie, práva, ale týkají se také například problematiky zdraví a nemoci. Druhý stupeň studia tvoří druhý a třetí ročník – tzv. specializovaného běhu. V současné době jsou realizovány tyto specializované běhy: *Společenské vědy a jejich místo v podmínkách současného života, Kultura v Olomouci a na Moravě v minulosti*

Současnost a perspektivy

Do letošního prvního ročníku Univerzity třetího věku se přihlásila více než stovka zájemců. Je to dosud největší počet zájemců o olomouckou *U3V*. Aby mohl být uspokojen tento mimořádný zájem seniorů o vzdělávání, doporučila ředitelka *U3V* N. Kubičková, Ph.D., absolventům vysokoškolského studia a také zájemcům, kteří již absolvovali Univerzitu třetího věku v Olomouci, přijetí přímo do druhého ročníku některého specializovaného běhu. Zájemci, kteří byli přijati přímo do druhých ročníků, tak získávají možnost intenzivně a hluboce se zaměřit přímo na studium problematiky, která je nejvíce zajímavá. Tímto způsobem byl získán dostatečný prostor pro přijetí ostatních zájemců, zejména se středoškolským, případně nižším vzděláním, kteří by i v seniorském věku rádi poznali atmosféru vysokoškolského studia. Do prvního ročníku bylo ve středu 4. 10. 2000 zapsáno celkem 65 žen a 7 mužů; nejčastěji jsou zastoupeni účastníci se středoškolským vzděláním s maturitou (celkem 47 studentů), 15 seniorů uvedlo jako dosažený stupeň vzdělání střední, dva jsou vyučení

a současnosti (obojí zabezpečováno FF UP), *Člověk ve zdraví a nemoci* (garantováno LF UP) a *Cesta za zdravím – regenerace lidského organismu pohybem* (realizováno FTK UP).

Z řad pracovníků Katedry sociologie a andragogiky FF UP se také rekrutují ředitelé *U3V*. Prvním z nich byl PhDr. V. Klega, CSc., který byl do funkce jmenován na podzim roku 1991, kdy převzal patronaci nad *U3V* od Československého červeného kříže Univerzity Palackého. Svou úlohu ukončil v červnu 1995, kdy se novou ředitelkou stala doc. A. Petřková, CSc. Oba ředitelé těžili z kvalitního teoretického, metodologického i metodického záze-
mí, kterým Katedra sociologie a andragogiky FF UP v oblasti gerontagogiky a souvisejících disciplín bezpochyby je. Doc. A. Petřková však byla nucena po těžkém úrazu v srpnu 1999 abdikovat na funkci ředitelky *U3V*; *Univerzita třetího věku* se tak ocitla v těžkém období, kdy se řešilo její organizační zabezpečení. Jako užitečné, z různých důvodů však nikoliv jako reálné, se jevílo zaštitění *U3V* Centrem otevřeného a distančního vzdělávání UP. V tomto obtížném období se ukázalo, jak je důležité mít dobrý tým spolupracovníků, kteří jsou schopni zabezpečit fungování *U3V* za jakýchkoliv mimořádných okolností. Jmenovitě bych chtěla vyzvednout práci Z. Truxové, sekretářky prorektora pro studijní a pedagogickou činnost, která zajistila činnost *U3V* v zimním semestru. Také díky mimořádnému osobnímu zainteresování bývalého prorektora RNDr. J. Tillichy, CSc., doc. K. Dostálové, CSc., garantky *U3V* na LF, a doc. J. Riegerové, CSc., garantky *U3V* na FTK, se podařilo vykrýt absenci ředitele *U3V*.

V letním semestru se přípravy a realizace ujala z vlastní iniciativy opět Katedra sociologie a andragogiky FF UP a 2. května 2000 pak rektorka UP prof. J. Mačáková, CSc., jmenovala ředitelkou *Univerzity třetího věku* N. Kubičkovou, Ph.D. V jistém slova smyslu tak pokračuje osvědčená tradice participace této katedry na činnosti *U3V*. Věřím, že tato participace bude i nadále ústrojná a že se ve spolupráci s jinými institucemi podaří zrealizovat jistou restrukturalizaci a transformaci tak, aby se *U3V* jako významná celouniverzitní aktivita stala moderní a vyhledávanou formou zájmového vzdělávání.

Naděžda Kubičková, Ph.D.,
ředitelka *U3V*

Další ročník zahájen

Slavnostní imatrikulací byl ve středu 25. 10. zahájen nový školní rok *Univerzity třetího věku*. Posluchače tříletého studijního programu přivítal prorektor UP doc. J. Luska, CSc., který svou řeč příhodně zakončil citátem A. Schopenhauera: *Lidé se starají tisíckrát více o to, aby získali bohatství než vzdělání rozumu a srdce*.

Poté následoval slib a předání imatrikulačních listin. Na závěr promluvil proděkan FF UP doc. D. Šimek, jenž vyzdvihl úlohu a význam celoživotního vzdělávání v moderní společnosti.

Studium na olomoucké *Univerzitě třetího věku* (*U3V*) je tříleté. Jedná se o zájmové studium určené pro starší občany (nad 50 let), které neposkytuje vysokoškolské vzdělání (ani nižší – bakalářské), neposkytuje ani žádnou kvalifikaci. Jeho smyslem je dát starším lidem možnost, aby své vědomosti a zkušenosti porovnali s nejnovějšími poznatky, které mají význam pro aktivní život v současné měnící se společnosti.

Vyučujícími na *U3V* jsou přednášející učitelé jednotlivých fakult UP a další vybraní odborníci. Za výběr přednášejících odpovídá v prvním ročníku ředitel *U3V*, ve specializovaných bězích garanti studia na příslušné fakultě a vedení kateder zabezpečujících výuku.

Přijetí ke studiu není vázáno na dosažený stupeň vzdělání, ani na přijímací pohovor. Podmínkou přijetí je přihláška formou dopisu a zaplacení registračního poplatku, jehož výši určuje rektor UP.

Studium na *U3V* je ukončeno slavnostní promocií frekventantů. Posluchači, kteří volí pasivní formu studia (bez vykonání kolokvií), obdrží při absolutoriu osvědčení o absolvování, aktivní studenti získávají diplom o absolvování *U3V*.

-ano-, -mav-

a v prvním ročníku studuje také osm vysokoškoláků. Kromě zájemců z Olomouce a blízkého okolí navštěvují 1. ročník *U3V* také posluchači z Uničova, Prostějova, Luhačovic, Uherského Hradiště, Hranic na Moravě, Nového Jičína, Napajedel, Zlína aj. Všem novým studentům přejeme mnoho zdraví a zdaru ve studiu!

Základním zdrojem ekonomického a materiálního zajištění zůstává i nadále Univerzita Palackého, z jejichž prostředků je hrazena činnost *U3V*. Dalším zdrojem jsou dotace, které *U3V* získává od jiných institucí mimo UP, grantové a jiné prostředky. Také v tomto roce se podařilo získat dotaci města Olomouce. Díky této nezanedbatelné částce mohou být realizovány rozmanité aktivity *U3V* zaměřené na seniory, zejména přednášky, semináře, besedy, exkurze a také různé fakultativní akce pořádané *U3V*. Děkujeme radním města Olomouce za tuto možnost.

V dalších letech se pravděpodobně perspektivně otevře možnost zájmového vzdělávání také seniorům na Vysocině. Toto studium bude organizačně zajišťováno a realizováno Univerzita třetího věku na Univerzitě

Palackého v Olomouci ve spolupráci s detašovaným pracovištěm Střediska distančního vzdělávání FF UP ve Žďáře nad Sázavou. Uvažuje se nejen o tom, že by byly realizovány stávající kvalitní a osvědčené vzdělávací programy, ale také o tom, že budou otevřeny nové a seniory velmi žádané kurzy, jako například práce s počítačem a internetem.

V tomto studijním roce byli do realizace *U3V* výrazněji zapojeni také studenti Univerzity Palackého. Katedra sociologie a andragogiky FF UP vypsala pro studenty volitelný seminář „Management zájmového vzdělávání seniorů“, vedený ředitelkou *U3V* N. Kubičkovou, Ph.D. Účastníci tohoto semináře, zpravidla profilovaní v rámci svého studia do oblasti sociální práce, kulturologie, vzdělávání dospělých či personálního managementu, se naučí, jakým způsobem připravovat, propagovat a realizovat zájmové formy vzdělávání seniorů a budou se také pod supervizi ředitelky *U3V* bezprostředně aktivně podílet na realizaci *U3V*.

-utv-

Zahájení nového ročníku Univerzity třetího věku

Příloha Žurnálu UP

Absolventi Univerzity třetího věku při UP ve studijním roce 1999/2000

Dne 30. 5. 2000 se v aule Filozofické fakulty UP uskutečnilo slavnostní ukončení *Univerzity třetího věku* a předání diplomů a osvědčení absolventům U3V. Slavnostního aktu se zúčastnili doc. J. Luska, CSc., prorektor UP pro studijní a pedagogické záležitosti, doc. D. Šimek, proděkan FF UP pro organizaci a rozvoj, ředitelka U3V Mgr. N. Kubíčková, Ph.D, doc. K. Dostálová, CSc., garant U3V na LF, a doc. P. Stejskal, CSc., proděkan FTK UP pro vědeckobadatelskou činnost a zahraniční styky.

Úvodní projev přednesl doc. J. Luska, CSc., závěrečné slovo patřilo doc. D. Šimkovi, který tradičně vyjádřil obdiv a úctu k seniorským studentům. Za studenty posledních ročníků pak pronesl děkovnou řeč K. Illichmann.

Posluchačům, kteří zvolili náročnější studijní program, spojený s kolokvií, byl předán diplom o absolutoriu U3V. Studenti, kteří upřednostnili studium fakultativní povahy, kdy navštěvují přednáškové a jiné aktivity U3V, ale nevykonávají kolokvia, obdrželi osvědčení o absolvování U3V.

Ve specializovaném běhu *Společenské vědy a jejich místo v současných podmínkách života* získali diplom tito absolventi U3V: M. Hošťálková, A. Illichmannová, K. Illichmann, H. Novotná, B. Ohlidalová, I. Opravilová, V. Vystavělová a Ing. K. Bařina. Osvědčení obdrželi E. Böhmová, MuDr. L. Jurečková, V. Korcová, J. Laurenčík, Z. Mravcová, M. Pastířková, Z. Pluskalová, L. Rajtšlégrová, L. Šponarová, A. Švédová, V. Tumová.

Převzetí osvědčení o absolutoriu: jeden z nejstarších absolventů U3V při podpisu do pamětní knihy.

Doc. PhDr. Anna Petřková, CSc.

Již ze svého působení (od roku 1960) na Katedře výchovy a vzdělávání dospělých FF UP (samostatná odborná pracovnice) spolupracovala jako odborná pracovnice s vedením olomoucké Univerzity třetího věku (U3V), která zahájila svou činnost v roce 1986. Vedla diplomové práce gerontagogického zaměření a v roce 1990 iniciovala založení Poradny třetího věku, na jejíž činnosti se podílely studentky tehdejší Katedry VVD.

Když v roce 1991 rozhodl rektor UP prof. J. Jařab, CSc., zřídit při UP Univerzitu třetího věku a pověřil jejím organizováním Katedru sociologie a andragogiky FF UP, byla členkou pracovního týmu, který vypracoval novou koncepci studia seniorů, podle níž se studium na U3V realizuje dosud. Centrální organizační péči zabezpečoval v té době PhDr. V. Klega, CSc.; A. Petřková garantovala činnost U3V na Filozofické fakultě, přednášela a redigovala zvláštní čísla Žurnálu UP

věnované činnosti U3V (první vyšlo v září 1993). Do funkce ředitelky byla jmenována v roce 1995.

Její zásluhou se vzdělávání seniorů stalo i oblastí vědeckovýzkumného zaměření. V roce 1994 byla garantem výzkumného úkolu řešeného v rámci resortu MŠMT s názvem „Rozvoj, podpora a koordinace činnosti univerzit třetího věku na vysokých školách ČR“. Výstupem byl pracovní seminář nazvaný „Seniori a univerzity třetího věku“, který se konal v témže roce. Tento seminář zahájil tradici pracovních seminářů k problematice vzdělávacích aktivit pro seniory. Druhý se konal v roce 1996 při příležitosti 10. výročí olomoucké U3V, třetí pak v roce 1999 v rámci aktivit Mezinárodního roku seniorů v ČR. Všechny semináře byly organizovány ve spolupráci s Asociací univerzit třetího věku v ČR, v níž je doc. A. Petřková aktivní členkou výboru.

Již od roku 1991 udržovala U3V na UP těsné vztahy s U3V na UK v Bratislavě. Od roku 1996 se úspěšně rozvíjela spolupráce s univerzitou v Ulmu a s Evropskou federací starších studentů (EFOS).

Při výuce se doc. A. Petřková snažila hledat cesty k mezigeneračnímu dialogu. S cílem ověřit model integrativní výuky připravila ve studijním roce 1998–1999 v rámci profilového semináře projekt, na jehož realizaci se podílely studentky 4. a 5. ročníku profílance vzdělávání dospělých.

Svou činnost musela doc. A. Petřková ze zdravotních důvodů ukončit v září 1999; oblast vzdělávání seniorů však zcela neopustila a podle svých možností působí v současné době jako konzultant pro organizátory U3V, její lektory i studenty.

-red-

1. ročník U3V ve studijním roce 1999/2000 očima posluchačů

V šesti letech jsem zasedla do školních lavic s nadšením prvníčka a „spoustu“ let v nich strávila méně nadšeně. Pak nastal okamžik, kdy jsem jako učitelka před těmi lavicemi stála já a vydrželo to 40 let. Asi by mi bez těch lavic ve třídě něco chybělo, proto jsem znovu usedla do nich. Tentokrát zase s nadšením, jako ten začínající prvníček. Jen někde uvnitř s určitými pochybnostmi, jak se na nás budou dívat přednášející, jestli nebudeme některým „na obtíž“, nebo těm mladším tak trochu k smíchu. Že nás univerzita bere vážně, jsem si uvědomila při slavnostní imatrikulaci.

Dnes, při hodnocení učiva, které jsem na přednáškách prvního ročníku vyslechla, mohu říct, že to byly hodiny nejen poučné, ale i podnětné. Nešlo jen o to přednášku vyslechnout, ale také se nad námětem zamyslet, přečíst si doporučenou literaturu. Je samozřejmé, že každému z nás byly blízké přednášky

o zdraví. Vynikající byla hned první prof. B. Mrní, DrSc., i druhá o duševním zdraví, přednášená RNDr. I. Loučkovou, CSc.; také přednáška o vztahu výživy na zdraví, ve které nám doc. A. Merunková, CSc., dala mnoho poučení o tom, jak se stravovat, ale také čemu se v našem věku vyhnout. K tomuto tématu proběhly ještě dvě skvělé přednášky – bolest v lidském životě a podíl tělesné kultury na tvorbě zdraví. První s doc. J. Opavským, CSc., a druhá s prof. B. Hodaněm, CSc.

Jsem studenty UP a velmi mě zaujala přednáška PhDr. M. Pospíchalová o její historii. Člověk v tak zvaném produktivním věku si mnohdy neuvědomuje, jak si svými zájmy a koníčky připravuje náplň pro život v důchodu. Výborné přednášky doc. Petřkové, doc. Jochmanna a doc. Riegerové nás v mnohém motivovaly.

Druhý semestr obsahoval více odborných předná-

šek. I když chemie nepatří mezi moje koníčky, přednáška doc. V. Dostála, CSc., dokázala zájem vzbudit. Chceme, aby naše děti a vnoučata žily v prostředí co nejvíce vhodném, proto jsme částečně znepokojeně poslouchali přednášku doc. E. Opatrného, CSc., pro mnohé mě kolegyně byla přednáška ThDr. W. Burgela poněkud odtazižitým tématem, ale já jsem věřící člověk a byla pro mě přínosem.

Přednášky RNDr. P. Nováčka, CSc., a Mgr. L. Richterka o vesmíru a problémech Země daly podnět k zamyšlení a také mnoho doporučené literatury pro další studium. S didaktickou technikou jsem se při své kantorské práci setkávala denně, takže jsem si ji ráda připomněla při přednášce PhDr. PaedDr. J. Novotného. Příjemným zpestřením pro nás byla návštěva Univerzitní knihovny UP. Knihovnu s tak dokonalým technickým vybavením jsem zatím nepoznala. Můj velký zájem vzbudily přednášky Dr. et

-utv-

Zahájení nového ročníku Univerzity třetího věku**Príloha Žurnálu UP****Přednášející na Univerzitě třetího věku ve studijním roce 1999/2000**

Všem přednášejícím právem patří uznání a poděkování za činnost, kterou věnovali Univerzitě třetího věku ve studijním roce 1999/2000. Velmi si vážím jejich podílu na realizaci přednáškových cyklů pro seniory pořádaných Univerzitou Palackého a ráda bych tlu- močila také upřímné poděkování samotných posluchačů Univerzity třetího věku, kteří oceňovali nejen jejich profesionalitu a odbornou erudovanost, ale také vstřícný a lidský přístup. Za všechny bych si dovolu- la citovat alespoň některé názory účastníků U3V:

Musím vyjádřit své poděkování všem přednášejícím a pracovníkům univerzity za neobyčejně kvalitní přednášky a celkovou organizaci zájmového studia. Je obdivuhodné, jak se podařilo všem přednášejícím vtěsnat maximum informací o dané problematice v krátkém vymezeném časovém úseku. Také jejich přístup k posluchačům, kteří někdy svůj zájem proje- vují diskusi i během přednášky, je vzhledem k věku posluchačů neobyčejně ctiplivý a vždy je na straně pedagogů pochopení zabývat se otázkami, které studující zajímají. Vysoká odbornost přednášejících je skloubena s vědomím, že posluchači jsou z různých oborů praxe a rozdílného vzdělání. (M. Saladáková z Olomouce)

Vážím si toho, co pro nás tak skvělí, vzdělání a přítom skromní lidé dělají. (M. Ondráčková z Pro- stějova)

Jsem velmi překvapen, jací chytří a dobří lidé tvoří vědecký potenciál Univerzity Palackého v Olomouci. V dnešním konzumním denním shonu naší pospoli- tostí je setkání s takovými lidmi opravdu balzámem na duši. Oceňuji zejména odbornou fundovanost přednášejících a jejich chápavý postoj k naší posluchačské obci, kde zejména vyniká jejich nefalšované ztotožnění se s námi posluchači, neboť nás sblíží- je leckdy nejen věk, ale i mnohá životní zkušenost. (Ing. J. Bartoň z Olomouce)

Každopádně musím UP poděkovat za snahu a organizaci Univerzity třetího věku a přeji jí, aby se materiální podmínky poskytované státem zlepšily. Současně děkuji všem přednášejícím za kvalitu jejich přednášek. (J. Halová z Olomouce)

Vysoce hodnotím úroveň přednášek a obětavost všech přednášejících, kteří nás v mimořádně krát- kém čase seznámili s rozsáhlými tématy přednášek. (Ing. J. Jaroš)

Přednášející nám věnovali velkou péči. Chovali se k nám pěkně a u nikoho nebyla zřejmá nějaká nadřazenost nad námi – posluchači – převážně důchodového věku. (D. Nakládalová z Kozušan)

V první řadě chci poděkovat všem, kteří umožňují lidem „třetího věku“ tuto komunikaci s novými výzku- my, moderními názory a myšlenkami. Přednášky byly

V rámci jednoho ze specializovaných běhů pro druhý a třetí ročník U3V přednášel také PedDr. P. Kolisko (FTK UP).

zasvěcené, dávaly podněty k zamyšlení a k novým, moderním pohledům na různá témata. Otevíraly pro- stor pro samostatné další studium. (E. Barešová z Olomouce)

Jedinou odměnou za skvělé přednášky byla pro přednášející naše pozornost a závěrečný potlesk. Budu ráda, když se Vám podaří najít pro nás i v dalších letech tak erudované přednášející. (B. Studničková z Krnova)

Naši přednášející jsou vůči nám vždy velmi vstříc- ní a ochotní cokoliv vysvětlit. Ani nejmenším názna- kem nám nedávají najevo výši našeho věku. Své přednášky mají vždy pečlivě a srozumitelně příprave- né. S obdivem vždy sledují jejich klid a vytrvalost, za což si zaslouží naše upřímné poděkování a ocenění. (J. Vencliková z Olomouce)

Zvláštní poděkování patří také doc. J. Riegerové, CSc., garantce Univerzity třetího věku na FTK, doc. K. Dostálové, CSc., garantce Univerzity třetího věku na LF, a RNDr. J. Tillichovi, CSc., bývalému prorektorovi pro studijní a pedagogické záležitosti za osobní zainteresovanost a zabezpečení programu letního semestru pro první ročník U3V.

Ještě jednou tedy všem, kteří na organizaci a realizaci Univerzity třetího věku při UP Olomouc participovali, mnohokrát děkuji a věřím, že i v budoucnu budou ochotni zabezpečit přednášky pro „naše“ seniory.

*N. Kubičková, Ph.D.,
ředitelka U3V*

V prvním ročníku přednášeli:

Prof. MUDr. B. Mrňa, DrSc., PhDr. M. Pospíchal, doc. PhDr. V. Bočková, CSc., RNDr. I. Loučková, CSc., doc. MUDr. A. Merkunová, CSc., prof. PhDr. B. Hodaň, CSc., doc. MUDr. J. Opavský, CSc., doc. RNDr. J. Riegerová, CSc., PhDr. J. Skopalová, Mgr. M. Bussi- now, doc. RNDr. V. Dostál, CSc., doc. RNDr. E. Opatrný, CSc., ThDr. R. Machan, RNDr. P. Nováček, CSc., Mgr. L. Richterek, PhDr. PaedDr. J. Novotný, RNDr. Ludmila Slezáková, Dr. et PhDr. J. Kučírek, PhDr. L. Kysučan, JUDr. L. Vyhnaněk a RNDr. J. Tillich, CSc.

V jednotlivých specializovaných běžích pro druhý a třetí ročník působili:**Společenské vědy a jejich místo v současných podmínkách života**

PhDr. A. Mrázková, doc. PhDr. A. Piháková, CSc., doc. PhDr. J. Musil, CSc., prof. PhDr. J. Koluchová, CSc., doc. PhDr. V. Řehan, doc. PhDr. J. Čížková, CSc., doc. PhDr. Z. Vtipil, CSc., PhDr. I. Sobotková, CSc., RNDr. J. Tillich, CSc., doc. PhDr. A. Petřková, CSc., doc. PhDr. D. Šimek, PhDr. H. Kubátová, Ph.D., Mgr. D. Ryšavý, PhDr. J. Čihovský, PhDr. D. Sýkoro- vá, Ph.D., RNDr. I. Loučková, CSc., Mgr. N. Kubičko- vá, Ph.D., PhDr. Z. Pospíšil, CSc., Ing. L. Typovská.

Kultura v Olomouci a na Moravě v minulosti a přítomnosti

Mgr. T. Hanzlík, doc. PhDr. P. Klapil, CSc., prof. PhDr. J. Sehnal, CSc., prof. PhDr. V. Hudec, CSc., doc. PhDr. J. Fiala, CSc., Mgr. K. Fridrichová, doc. P. Zatloukal, doc. Dr. Švácha, Dr. P. Štěpánek, doc. Dr. L. Daniel, Dr. J. Bláha, Dr. P. Černý, Dr. Trčková- Schulzová, prof. Dr. R. Chadraba, Mgr. M. Pavlíček, Dr. Peřutka, Dr. Kavčáková, doc. Dr. J. Klápště.

Cesta za zdravím, regenerace lidského organismu pohybem

Doc. dr. J. Riegerová, CSc., doc. dr. J. Novosad, CSc., RNDr. J. Šopková, PhDr. H. Krapková, PaedDr. P. Kolisko, Dr. RNDr. M. Přidalová, doc. dr. H. Válková, CSc., RNDr. P. Vodička, RNDr. M. Kalabis, RNDr. H. Kostiňová, Mgr. B. Řihošková.

Cesta za zdravím – LF UP

RNDr. V. Chalupová, CSc., MUDr. M. Boček, doc. MUDr. A. Holibková, CSc., MUDr. J. Herman, doc. MUDr. M. Dlouhý, CSc., doc. MUDr. Z. Grosman, CSc., doc. MUDr. J. Bartek, CSc., prof. MUDr. J. Jezdinský, CSc., doc. MUDr. J. Luža, CSc., doc. MUDr. J. Malinská, CSc., prof. MUDr. D. Hauttová, DrSc., MUDr. I. Hrkčková, MUDr. A. Gryga, CSc., doc. MUDr. K. Nováková, CSc., MUDr. I. Švach, MUDr. J. Velíšková, doc. MUDr. K. Dostálová, CSc.

-utv-

1. ročník U3V ve studijním roce 1999/2000 očima posluchačů

PhDr. J. Kučírka a PhDr. J. Skopalové o aspektech stárnutí a filozofii člověka v komunikaci se světem. Daleko více hodin bychom uvítali poslouchat před- nášku JUDr. L. Vyhnaněka o Právním řádu ČR.

Jedinou odměnou za skvělé přednášky byla pro přednášející naše pozornost a závěrečný potlesk. Budu ráda, když se Vám podaří najít pro nás i ve druhém ročníku tak erudované přednášející.

B. Studničková

Univerzita Palackého nás přijala do své náruče slav- nostní imatrikulací 20. 10. 1999. Poté jsme byli seznámeni s její minulostí a byli pozváni k bohatému stolu vědění. Přednášky představovaly pestrý vějíř a každá jeho část nás něčím obohatila, jejich pro- střednictvím jsme se přenesli do různých prostor lidského myšlení a konání. Pohlédli jsme do zrcadla našeho života třetího věku a poučili jsme se, jak lze

i v tomto období žít plně a spokojeně. Přednášky z filozofie nás pozvedly zase do výšin ducha a hodnot, které svou trvalostí přesahují náš jeden lidský život. Přednášky týkající se problému Země a životního prostředí nám připomněly, že nic na této Zemi se neděje bez vlivu na každého z nás. Právní problemati- ka nás pak utvrdila v tom, že bez práva a jeho vynutitelnosti, bez morálních zákonů není svobodné společnosti. Každá cesta do Olomouce do školy byla pro mne svátkem, proto bych chtěla poděkovat všem, kdo se na přípravě a průběhu 1. ročníku podíleli. Děkuji za péči, kterou Univerzita Palackého věnuje naší U3V.

A. Bechná

Pro mne znamená Univerzita třetího věku nejen vzdělávání, ale také důležitý stimul pro mé dobré zdraví tělesné a duševní. Navic vzdělání jako takové

považuji za hledání potřebné k tomu, aby člověk pochopil sám sebe, dokázal se vyrovnat a zpracovat zkušenosti, kterých nabyl a orientoval se v myšlení, dovedl akceptovat a brát ohled na rozum a city lidí. To, co jsem od U3V očekávala, se plní. Jsem spokojena s velmi širokou nabídkou přednášek, které pro nás byly vybrány, a také jsem potěšena, s jakým zaujetím a lidským přístupem byli skoro všechny přednášky předneseny. Oceňuji také doporučenou literaturu k daným tématům, považují si exkurze do Ustřední knihovny UP, ze které mohu čerpat neuvěřitelné množství informací. Kdybych měla říct, co mi už U3V dala za první školní rok, shrnula bych to do jediné věty: To, co jsem na přednáškách vyslechla, co všechno jsem přečetla a uložila ve své paměti, mi ulehčilo nejen můj život, ale také život mých blízkých.

J. Scheierová

Zahájení nového ročníku Univerzity třetího věku

Příloha Žurnálu UP

Další vzdělávání seniorů je dostupné i na Vysočině

Středisko distančního vzdělávání FF UP (SDV) v souvislosti s výsledky sondy realizované Katedrou sociologie a andragogiky FF UP, která prokázala nedostačující nabídku vysokoškolského vzdělávání v celém regionu Vysočiny, zpracovalo záměr na zřízení detašovaného pracoviště ve Žďáře nad Sázavou. Po jednáních se zástupci Okresního úřadu a města Žďár nad Sázavou, se zástupci velkých podniků regionu, Úřadu práce a dalšími subjekty rozhodlo vedení Filozofické fakulty o postupném budování tohoto

Cyklus přednášek z oboru historie

(zimní semestr 2000/2001)

9. 10. 2000 *Názory na demokratické státní zřízení v dílech řeckých historiků a filozofů* (PhDr. I. Koucká)
16. 10. 2000 *Vývoj české a moravské šlechty ve středověku* (Mgr. David Papajik, Ph.D.)
23. 10. 2000 *Německo v proměnách dějin* (prof. L. Hrabová, CSc.)
30. 10. 2000 *Protestantismus v Evropě* (Mgr. M. Elbel, Ph.D.)
6. 11. 2000 *Češi v Jižní Americe. Minulost a současnost* (doc. I. Barteček, CSc.)
13. 11. 2000 *Češi a Jihoslované v minulosti* (PhDr. A. Skoupy, CSc.)
20. 11. 2000 *Šlechta v Čechách a na Moravě v 19. století* (Mgr. R. Slabáková, Ph.D.)
27. 11. 2000 *Politický katolicismus v ČR po roce 1918* (prof. M. Trapl, CSc.)
4. 12. 2000 *Helsinský proces a mezinárodní vztahy v 70. a 80. letech* (PhDr. K. Konečný)
11. 12. 2000 *Masaryk, Beneš, Hácha. Lesk a bída prezidentského úřadu.* (PhDr. K. Podolský)

Přednášky probíhají vždy v pondělí ve 14.30 hod. na Katedře sociologie a andragogiky FF UP (Wurmova ul., učebna č. 3).

-red-

Specializovaný běh na Lékařské fakultě UP

Specializovaný běh původně nazvaný *Cesta za zdravím*, realizovaný na Lékařské fakultě UP, byl nazván jinak, a to *Člověk ve zdraví a nemoci*, protože až dosud užívaný název tohoto běhu byl obdobný jako název užívaný pro specializovaný běh realizovaný na Fakultě tělesné kultury UP (*Cesta za zdravím – regenerace lidského organismu pohybem*).

Změna názvu je pro odlišení obou běhů vhodná. Specializovaný běh realizovaný na Lékařské fakultě, garantovaný doc. K. Dostálovou, CSc., patří tradičně k nejpěšnějším programům realizovaným na U3V. Na Lékařské fakultě se podílejí na přednáškách všechny teoretické ústavy i kliniky, takže každý semestr se pro seniory vytváří jiný a vždy atraktivní program. Témata jsou rozmanitá, zaměřená nejen na seniorské problémy, ale i na celý lidský věk, včetně vyhlídek medicíny do budoucna. Je to celá škála témat v šíři od péče o chrup, přes chirurgické a interní obory, až po péči o psychiku, po demografii, statistiku, organizaci zdravotní péče a zejména až po konkrétní postižení jednotlivých orgánů a systémů včetně prevence nemocí u všech generací. Každý semestr má deset vyučových týdnů a stejně tolik přednášek. Z každého tématu (na které lektor vždy připraví různé rozsáhlé teze – jako jeden ze studijních materiálů) dostanou senioři 5–10 otázek, za celý semestr je jich 80–100 a pro kolokviální písemný test je z nich garantem náhodně vybráno asi 30 z nich.

Doc. K. Dostálová, CSc.,
garant U3V na LF

prvního detašovaného pracoviště SDV ve Žďáře nad Sázavou; tam také proběhlo 27. 10. t. r. jeho slavnostní otevření

Mezi programy univerzitního vzdělávání zde byla zahájena také činnost Univerzity třetího věku. První ročník, který byl ve Žďáře nad Sázavou otevřen, má charakter všeobecného úvodu a zahrnuje následující tematické okruhy: *Cesta za zdravím – regenerace lidského organismu, Cesta za zdravím – lidské tělo ve zdraví i v nemoci, Zdravý životní styl, Kultura v minulosti i přítomnosti, Společenské vědy a jejich místo v současných podmínkách života.*

Lektory jednotlivých seminářů jsou učitelé Filozofické fakulty UP, kteří budou za svými posluchači dojíždět.

Protože se jedná o první nabídku zájmového vzdělávání seniorů v tomto regionu, je velice důležité, aby toto vzdělávání bylo cílově skupině přístupné jak cenou, tak dostupností. Z tohoto důvodu se lektori pro tento rok vzdali svých honorářů a za to bych jim jménem svým, ale i posluchačů U3V chtěla poděkovat.

RNDr. Ing. L. Cimbáliková, vedoucí SDV

Také studenti UP se aktivně podílejí na realizaci U3V

Na propagaci, organizaci a realizaci Univerzity třetího věku aktivně participují i studenti UP, a to v rámci semináře *Management zájmového vzdělávání seniorů*, který byl vypsán na Katedře sociologie a andragogiky FF UP. Skupina studentů má vždy na starosti skupinu (ročník) seniorů a plně se jim věnuje; studenti zabezpečují veškerý servis potřebný pro hladký průběh výuky, starají se o spokojenost seniorů, reflektují jejich požadavky a připomínky apod. Jsou to E. Šlosarová, P. Kociánová, B. Vašíčková, L. Střelcová, M. Preiss, B. Tomanová, R. Senderáková, L. Kadlecová, P. Sudíková, Z. Šimánková, I. Tahová, J. Faltýn, K. Nádorníková, J. Rozkošná, L. Bednářová a J. Buzková.

-nak-

Studium na U3V je doplněno řadou doprovodných aktivit – např. návštěvou v Ústřední knihovně UP.

Slavnostní zakončení studia za doprovodu komorní hudby v aule FF UP.

Foto v příloze A. Jankovský.

Anketa

Vedení U3V se rozhodlo uspořádat mezi posluchači 1. ročníku Univerzity třetího věku malou anketu, ve které byli studenti požádáni o odpověď na otázku:

Co vás přivedlo ke studiu v seniorském věku?

Od studia jsem očekávala: rozšíření vědomostí z oborů, které přednáší profesori UP, získání nových poznatků v rychle se měnící společnosti, seznámení se s novými lidmi, kteří mají podobné zájmy jako já, v neposlední řadě i poznání historického města Olomouce. (Marcela Vránová)

Na Univerzitu třetího věku v Olomouci jsem se zapsal s úmyslem ověřit si ve svém pokročilém věku, do jaké míry fungují mé mozkové závity a jak dalece jsou schopny přijímat nové poznatky z různých vědních oborů života současné společnosti. A musím přiznat, že nápad mé dcery, která mně do U3V přihlásila, mě naprosto uspokojil. Celý první ročník jsem absolvoval s velkým zájmem. (Z. Nakládal)

V době, kdy jsem chodila do zaměstnání a vychovávala jsem děti, jsem s obdivem sledovala lidi, kteří tuto univerzitu navštěvovali. Tehdy jsem si říkala, že až budu v důchodovém věku, pokusím se o to také. Moje dávná přání se uskutečnilo v loňském roce. (J. Bergerová)

Po dvou letech v důchodu jsem zjistila, že musím pro sebe a se sebou něco udělat. Pociť, že začínám „bábovat“, byl hrozný. (Z. Pelíšková)

Když jsem někde četla větu, která se mi líbila a kterou jsem si vryla do paměti. Ta věta zněla: Vzdělání není nikdy ukončeno, je záležitostí celého života. Často jsem slyšela o existenci U3V. Domnívala jsem se, že navštěvovat ji mohou pouze absolventi – senioři s vysokoškolským vzděláním. Minulý rok jsem se dozvěděla, že mohu na této univerzitě začít studovat i já se svým středoškolským vzděláním a také věkem. Moc jsem neváhala a přihlásila se! (J. Vencliková)

K této otázce se nedovedu vyjádřit stručně, protože k tomuto studiu mám důvodů několik: pociť potřebu více zaměstnat mozek, potřeba vybočit se stereotypu každodenních informací a přijmout nové, osobní otestování se, zda přes značně naplněný týdenní program zvládnou ještě více. (J. Matějková)

O studiu pro seniory jsem se dozvěděla již před mnoha lety z rozhlasu. Moc se mi to líbilo a říkala jsem si, že bych to také jednou mohla zkusit. V tehdejší době jsem ještě neměla ten správný věk na tento typ studia, byla jsem plně zaměstnaná a starala se o rodinu. V době, kdy jsem již mohla začít studovat, mi těžce onemocněl manžel a potřeboval mou trvalou péči. Po jeho smrti jsem měla najednou moc volného času, také jsem potřebovala na všechno zapomenout, a tak jsem začala hledat různé aktivity. Proto jsem se mimo jiné přihlásila i na toto studium. (B. Baselová)

Připravovala jsem se na odchod do důchodu a také začala přemýšlet, co dělat dál. (J. Záchová)

Velmi jsem uvítala možnost studia na U3V. Jedním z důvodů byla skutečnost, že právě v minulém roce jsem odešla do důchodu, tudíž se přede mnou otevřel velký, časově nevyužitý prostor. Také jsem chtěla poznat vysokoškolské prostředí, profesory, nové kolegy a naplňt studia. (A. Rýdlová)

Když mi kamarádka sdělila, že bychom mohly navštěvovat v Olomouci na Univerzitě Palackého U3V, byla jsem ráda. Poslední dobou pociťuji „výpadky sedle kůry mozkové“, proto vzdělávání a tím rozšiřování duševního obzoru by mohlo být pro mne účinné. (Ing. V. Schiebllová)

Za minulého politického režimu mi nebylo umožněno vysokoškolské studium a moje vzdělání skončilo maturitní zkouškou na střední škole. (I. Gränzerová)

-utv-